

Lovforslag nr. L 88

Folketinget 2016-17

Fremsat den 18. november 2016 af ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler

(Øvre grænse for kursusuger i årselevberegning m.v.)

§ 1

I lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1076 af 8. juli 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. En elev kan højst indgå i beregningen af en efterskoles årselevtal i 42 uger inden for samme skoleår.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

2. I § 30, stk. 2, ændres "opnå elevstøtte," til: "opnå elevstøtte i højst 42 uger i et skoleår,".

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2017.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Øvre grænse for antal uger, der kan indgå i årselevberegningen
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Øvre grænse for antal uger med statslig elevstøtte under efterskoleophold
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Som led i finanslovsaftalen for 2017 er regeringen (Venstre), Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti enige om, at der skal fastsættes en grænse på 42 uger for statstilskud for elever på efterskoler og for statslig elevstøtte til elever på efterskole.

Med lovforslaget foreslås det at begrænse antallet af kursusuger, hvormed en elev på en efterskole kan udløse statstilskud til skolen og modtage statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen, til højst 42 uger inden for samme skoleår. Fastsættelsen af en øvre grænse for statstilskud og statslige elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen indgår i regeringens forslag til finanslov for 2017.

Varigheden af efterskoleophold er i de senere år blevet længere. I skoleåret 2010/11 gennemførte 10 pct. af eleverne på efterskolerne kurser, der varer 43 uger eller længere, mens den tilsvarende andel i skoleåret 2015/16 var 19 pct. Det har medført øgede udgifter til statstilskud til efterskolerne uden, at der har været tilsvarende flere elever på eftersko-

lerne. De længere kurser på efterskolerne har samtidig betydet, at det er blevet dyrere for forældrene at sende deres børn på efterskole, idet forældrenes betaling opgøres pr. uge.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Øvre grænse for antal uger, der kan indgå i årselevberegningen

2.1.1. Gældende ret

I lov om efterskoler og frie fagskoler er der ikke fastsat en øvre grænse for antallet af kursusuger i et efterskoleophold, hvorunder en elev kan indgå i beregningen af efterskolens antal årselever.

Efter lov om efterskoler og frie fagskoler ydes der statstilskud i form af en række aktivitetsbestemte tilskud. Der er tale om tilskud til dækning af driftsudgifter (lovens § 23), bygningstilskud (lovens § 24), tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning (lovens §

24 a) og tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand (lovens § 25). Der ydes endvidere aktivitetsbestemte tilskud i form af tillægstakst for elever på meritgivende brobygning (lovens § 23 a, stk. 5), tillægstakst for indvandrere eller efterkommere heraf (lovens § 23 a, stk. 1) og tillægstakst for danskundervisning til tosprogede (lovens § 23 a, stk. 6). Der ydes desuden en række særlige tilskud til skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud (lovens § 26).

Fælles for de nævnte tilskud er, at de ydes til efterskolerne ud fra antallet af årslever og takster fastsat på de årlige finanslove. Endvidere yder staten tilskud til individuel elevstøtte ud fra skolens årselevtal (lovens § 37). Antallet af årselever opgøres efter lovens § 14 som summen af elever, i hvert kursus i et år divideret med 40.

Ved årselevberegningen kan efterskolerne efter lovens § 13, stk. 1, nr. 1, medregne elever, der har afsluttet 8 års skolegang, 7. klasse eller er fyldt 14 år. Efter regler fastsat af ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan elever, der er fyldt 18 år, i særlige tilfælde medregnes.

En elev, der deltager i et efterskolekursus i en uge, svarer således til 0,025 årselev ved beregningen af statstilskuddene. Hvis eleven gennemfører et efterskolekursus på fx 43 uger, udløser eleven statstilskud for 1,075 årselev.

Det følger af lovens § 12, stk. 1, 1. pkt., at skoleåret går fra den 1. august til den 31. juli.

Staten yder tilskud til en efterskoles aktiviteter, hvis aktiviteterne er omfattet af lov om efterskoler og frie fagskoler. En efterskoles aktiviteter er omfattet af denne lov, hvis aktiviteterne opfylder betingelserne i lovens kapitel 1-5 og kapitel 7-8, herunder lovens bestemmelser om formål og virksomhed, grundlæggende betingelser for tilskud samt regler om årselevtal, kursusbetingelser og tilskuddets anvendelse.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er blevet flere lange efterskoleophold de seneste år. I skoleåret 2010/11 gennemførte 10 pct. af eleverne på efterskolerne kurser, der varer 43 uger eller længere, mens den tilsvarende andel i skoleåret 2015/16 var 19 pct. Det har medført øgede udgifter til statstilskud til efterskolerne uden, at der har været tilsvarende flere elever på efterskolerne.

Det foreslås derfor, at der indføres en øvre grænse på 42 uger for antallet af kursusuger i efterskoleophold, hvorunder en elev kan indgå i beregningen af efterskolens årselevantal i forbindelse med statstilskuddene, herunder til individuel elevstøtte. Der ændres med forslaget i øvrigt ikke ved de tilskud, der ydes til efterskolerne eller årselevberegningen i forbindelse med tilskuddene.

Den øvre grænse på 42 uger vurderes ikke at indebære en begrænsning i antallet af elever på efterskolerne, idet forslaget alene begrænser statstilskuddenes størrelse for den enkelte elev.

Med forslaget vil en elev, der deltager i et efterskolekursus i en uge, stadig svare til 0,025 årselev ved beregningen

af statstilskuddene, men eleven kan højst udløse statstilskud for 1,05 årselev.

Forslaget er ikke til hinder for, at en efterskole tilrettelægger kurser med en længere varighed end 42 uger, men den del af kurset, der er udover de 42 uger vil ikke indgå i skolens tilskudsberegning.

Lovforslaget indebærer ikke ændringer i lovens betingelser for, at en skoles aktiviteter er omfattet af loven.

Hvis en efterskole tilrettelægger kurser med en længere varighed end 42 uger, der opfylder betingelserne i loven, vil disse yderligere kursusuger fortsat være omfattet af loven. Det indebærer, at kapitel 1-5 og kapitel 7-8, herunder lovens bestemmelser om formål og virksomhed, grundlæggende betingelser for tilskud samt regler om årselevtal, kursusbetingelser og tilskuddets anvendelse skal være opfyldt. Den del af kurset, der er udover de 42 uger, vil dog ikke indgå i skolens tilskudsberegning, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 1.

De frie fagskoler er ikke omfattet af forslaget.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.2. Øvre grænse for antal uger med statslig elevstøtte under efterskoleophold

2.2.1. Gældende ret

I lov om efterskoler og frie fagskoler er der ikke fastsat en øvre grænse for antallet af kursusuger i et efterskoleophold, hvorunder en elev kan modtage statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen.

Staten yder efter lovens § 30 dels en indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed, dels elevstøtte med et grundstøttebeløb uanset indkomstgrundlagets størrelse på kurser af mindst 5 ugers varighed og derover. Den indkomstbestemte elevstøtte ydes på grundlag af et indkomstgrundlag, der er fastsat på de årlige finanslove. Det følger af lovens § 11, at elevbetalingen fastsættes af skolen, men ikke må være væsentlig over gennemsnittet for skoleformen. Der fastsættes endvidere en mindste elevbetaling på de årlige finanslove.

Efterskoleelever modtager statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen med en ugesats, der fastsættes på de årlige finanslove, i det antal kursusuger, som eleven gennemfører.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I de senere år er der blevet flere lange efterskoleophold. I skoleåret 2010/11 gennemførte 10 pct. af eleverne på efterskolerne kurser, der varer 43 uger eller længere, mens den tilsvarende andel i skoleåret 2015/16 var 19 pct. Det har medført øgede udgifter til statslig elevstøtte til efterskolerne uden, at der har været tilsvarende flere elever på efterskolerne.

Det foreslås derfor, at der indføres en øvre grænse på 42 uger for antallet af kursusuger i efterskoleophold, hvorunder

en elev kan modtage statslig elevstøtte. Der ændres med forslaget i øvrigt ikke ved reglerne om elevstøtte, herunder mindstekrav til kurssets vurdering og beregning af indkomstgrundlag mv.

Den øvre grænse på 42 uger vurderes ikke at indebære en begrænsning i antallet af elever på efterskolerne, idet forslaget alene begrænser det antal uger en elev kan modtage statslig elevstøtte i.

Forslaget er ikke til hinder for, at en efterskole tilrettelægger kurser med en længere varighed end 42 uger, men for den del af kurset, der er udover de 42 uger vil eleven ikke modtage statslig elevstøtte.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indebærer statslige mindreudgifter på 5 mio. kr. i 2017, 12 mio. kr. i 2018, 13 mio. kr. i 2019 og 13 mio. kr. årligt i 2020 og frem. De økonomiske konsekvenser er beregnet på baggrund af kursusugernes længde i skoleåret 2015/16.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen konsekvenser for erhvervslivet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommune og regioner	Lovforslaget indebærer statslige mindreudgifter på 5 mio. kr. i 2017, 12 mio. kr. i 2018, 13 mio. kr. i 2019 og 13 mio. kr. årligt i 2020 og frem	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden 23. september – 5. oktober 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Privatskoleforening, Dansk Friskoleforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Skoleelever, Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nord-schleswig, Efterskoleforeningen, Foreningen af Katolsk Skoler I Danmark, Foreningen for Kristne Friskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Foreningen Frie Fagskoler, Frie Skolers Lærerforening - (FSL), Kommunernes Landsforening, Kostskoler.dk – netværk for 8 danske kostskoler, Lilleskolerne, Lærernes Centralorganisation, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rigsrevisionen, Studievalg Danmark og UU Danmark.

Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej X
--	----	--------------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen er ny.

Efter de gældende regler i lov om efterskoler og frie fagskoler er der ikke en øvre grænse for antallet af kursusuger, hvormed en elev på en efterskole kan indgå i beregningen af skolens årselevtal. Det foreslås med en ny § 14, stk. 2, 3. pkt., at en elev på en efterskole højst kan indgå i skolens beregning af antallet af årselever i 42 kursusuger inden for samme skoleår. Et skoleår varer fra 1. august til og med 31. juli i det følgende år, jf. lovens § 12, stk. 1, 1. pkt.

Det følger af lovens § 14, stk. 1, 1. pkt., at skolens årselevtal er summen af elever i hver kursusuge i et år divideret med 40. Ved årselevberegningen kan efterskolerne efter lovens § 13, stk. 1, nr. 1, medregne elever, der har afsluttet 8 års skolegang, 7. klasse eller er fyldt 14 år. Efter regler fastsat af ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan elever, der er fyldt 18 år, i særlige tilfælde medregnes.

Forslaget til en ny § 14, stk. 2, ændrer ikke ved, at en elev, der deltager i et efterskolekursus i en uge svarer til 0,025 årselev ved beregningen af årselevantallet. Forslaget betyder, at en elev i et skoleår højst kan indgå i beregningen af årselevtallet svarende til 1,05 årselev i modsætning til i dag, hvor eleven kan indgå svarende til det faktiske antal uger i de pågældende kursus.

Forslaget ændrer ikke ved beregningen af de statslige tilskud mv. til efterskolerne bortset fra beregningen af årselevantallet, hvor der kommer et maksimum på antallet af kursusuger, der kan indgå i beregningen.

Hvis en efterskole tilrettelægger et kursus med en varighed udover 42 uger, indgår den del af kurset, der er udover 42 uger, ikke i årselevberegningen. Kurset skal fortsat opfylde betingelserne i lovens kapitel 1-5 og kapitel 7-8, herunder lovens bestemmelser om formål og virksomhed, grundlæggende betingelser for tilskud samt regler om årselevtal, kursusbetingelser og tilskuddets anvendelse.

Den del af kurset, der er udover de 42 uger, vil dog ikke indgå i skolens tilskudsberegning, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 1.

Der henvises til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter de gældende regler i lov om efterskoler og frie fagskoler er der ikke en øvre grænse for perioden, hvori der kan ydes indkomstbestemt statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen for elever på efterskoler kursur af mindst 2 ugers varighed. En elev på en efterskole modtager statslig elevstøtte for de kursusuger, som eleven gennemfører.

Endvidere er der efter de gældende regler i lov om efterskoler og frie fagskoler ikke en øvre grænse for perioden, hvori der ydes statslig elevstøtte med grundstøttebeløbet til nedsættelse af elevbetalingen for elever på efterskoler kursur af mindst 5 ugers varighed. En elev på en efterskoles kursur over 5 uger modtager statslig elevstøtte for de kursusuger, som eleven gennemfører.

I 30, stk. 2, i lov om efterskoler og frie fagskoler, er der fastsat en række betingelser, der skal være opfyldt, for at eleven kan opnå elevstøtte.

Det foreslås, at det i § 30, stk. 2, fastsættes en øvre grænse på 42 uger, hvori en elev kan modtage statslig elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen inden for samme skoleår på en efterskole. Et skoleår varer fra 1. august til og med 31. juli i det følgende år, jf. lovens § 12, stk. 1, 1. pkt.

Forslaget er ikke til hinder for, at en efterskole tilrettelægger kursur med en længere varighed end 42 uger, men for den del af kurset, der er udover de 42 uger vil eleven ikke modtage statslig elevstøtte.

Forslaget ændrer ikke i øvrigt ved reglerne om statslig elevstøtte.

Der henvises til afsnit 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at loven træder i kraft den 1. august 2017. Forslaget har dermed virkning fra skoleåret 2017/18, så efterskolerne ikke påvirkes af forslaget i det igangværende skoleår.

Til § 3

Bestemmelsen angår lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland i lighed med hovedloven.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 14. Skolens årselevtal er summen af elever, jf. § 13, i hver kursusuge i et år divideret med 40. En kursusuge er 7 kursusdøgn.

Stk. 2 og 3 (...)

§ 30. (...)

Stk. 2. En elev kan efter ansøgning til efterskolen opnå elevstøtte, når følgende betingelser er opfyldt:

1)-5) (...)

Stk. 3-5 (...)

§ 1

I lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1076 af 8. juli 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

”*Stk. 2.* En elev kan højst indgå i beregningen af skolens årselevtal i 42 uger inden for samme skoleår.”

Stk. 2-3 bliver herefter stk. 3-4.

2. I § 30, *stk. 2*, ændres ”opnå elevstøtte,” til: ”opnå elevstøtte i højst 42 uger i et skoleår,”.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2017.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.